N° 285. 1851.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant, franco per post, is f 24 in het jaar, f 6 in de 3 maanden, en 10 cents voor afzonderlijke nommers.

DINGSDAG 2 DECEMBER.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van den 29sten November jl., n°. 53, heeft Zijne Majesteit aan de commissie uit de Provinciale Staten van Noordholland, belast met het onderzoek der zaak betreffende de uitbreiding van het gesticht Meerenberg, magtiging verleend, om na het sluiten der Statenvergadering hare werkzaamheden voort te zetten.

Bij besluit van 29 November jl., n°. 54, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, ter vervulling van de vacaturen, die in de directie van de Maatschappij van landeigenaren en vastbeklemde meijers in Groningen zullen ontstaan door de gewone aftreding van drie leden dier directie met den laatsten December van dit jaar, bij continuatie te benoemen:

mr. *T. J. van Iddekinge*;
A. Santee Leuringh, en
K. W. Sypkens.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NOORD-AMERIKA.

Men weet dat in 1846 het tarief der Unie herzien en de invoerregten in den regel tot op de helft verminderd zijn, doch dat thans vele der onmiddellijk belanghebbenden weder eene verhooging der regten trachten te bewerken, en bij eenige staathuishoudkundigen en staatsmannen, zelfs onder de leden van het hooge gouvernement, ondersteuning vinden.

De heer Walker, die als minister van finantien de tariefsverlaging in 1846 tot stand bragt, houdt zich thans ambteloos in Engeland op, en woonde in de vorige week te Liverpool een feestmaal bij, ter zijner eere aangerigt wegens zijne diensten ter bevordering van het handelsverkeer tusschen de Vereenigde Staten en Engeland. De heer Walker sprak daarbij onder anderen het volgende:

» In 1842 werd door het congres der Unie een zeer hoog, en den invoer beperkend tarief aangenomen. In 1846 werden de regten, door elkander genomen, ruim de helft lager gesteld. Het hooge tarief van 1842 bragt in het laatste jaar zijner werking voor de schatkist 26,712,000 dollars op; het meer liberale tarief in het laatstverloopen jaar 50,000,000 dollars. Onze scheepsruimte klom van 2,562,000 ton in 1846 tot 3,780,000 ton op 30 Junij jl. Op 30 Junij 1846 hadden wij 1862 mijlen spoorweg in gebruik; den 30sten Junij dezes jaars 10,287 mijlen. Onze bevolking bedroeg 20,500,000 zielen in 1846, en 24,500,000 in 1851.

» De vijf jaren sedert de tariefsverlaging geven dus de volgende uitkomst: onze bevolking nam toe met 19½ pct., de opkomst der invoerregten met 87½ pct., onze scheepsruimte met 47½ pct., ons spoorwegnet met 451 per cent.

» In het derde vierendeel dezes jaars steeg de opbrengst der tolregten tot 14,754,000 dollars, en het gezamenlijk inkomen der schatkist tot 16,000,000, dat is 4,500,000 dollars meer dan de gezamenlijke staatsuitgaven in die drie maanden bedroegen. Met zoodanig batig slot zouden wij binnen vier jaren de geheele staatsschuld der Unie, ten bedrage van 64,000,000 dollars in kapitaal, kunnen afdoen.

» Onze jaarlijksche uitvoer onder het tarief van 1842 bedroeg 113,000,000 dollars; onder het tarief van 1846 gemiddeld 161,246,000 dollars. In het laatstverloopen jaar bedroeg onze uitvoer 195,895,000 dollars, dat is, in vergelijking met het laatste jaar onder het tarief van 1842, eene vermeerdering van 82,410,000 dollars of 72⅔ per cent, terwijl de bevolking, als gezegd, slechts met 19½ per cent toenam.

» Doch onze invoer gaat onzen uitvoer te boven, inzonderheid in het laatstverloopen jaar; daarop wijzen de tegenstanders der handelsvrijheid als een nadeelig gevolg derzelve, en dat is de groote tegenwerping tegen ons verlaagd tarief. Onze invoer bedroeg in het laatstverloopen jaar 223,257,000 dollars, dat is ruim 27 millioen meer dan onze uitvoer. Dit is, zegt men, eene ongunstige handelsbalans. Doch men houde in 't oog, dat onze uitvoeren worden aangegeven naar de waarde die zij ten onzent hebben, te New-York, te New-Orleans of waar zij verscheept worden. Nu denkt niemand dat wij produceren en verzenden om niet: wij maken daarbij eenige winst, en deze winst bedraagt gemiddeld tien per cent, of over het geheele bedrag van onzen uitvoer, 19,608,000 dollars in het geheele jaar. Vervolgens gebruiken wij onze schepen tot overbrenging van onzen in- en uitvoer niet zonder vrachtgeld te ontvangen. Het gezamenlijke bedrag van dat vrachtgeld kan op 20,000,000 dollars gesteld worden. Winst en vrachtgeld zamentellende en [illegible] millioen als bedrag van hetgeen meer in- dan uitgevoerd is, aftrekkende houden wij een saldo over van 12,456,000 dollars in ons voordeel. Dezelfde berekening over de laatste vijf jaren te zamen genomen, geeft ons een batig slot van 118,000,000 dollars. Doch dit maakt geenszins de geheele winst onzer meer liberale handelsstaatkunde uit. Onze producten, hetzij binnenslands verbruikt of uitgevoerd wordende, bedragen naar raming eene waarde van 2000 millioen dollars; wanneer wij daarop eene winst van slechts drie per cent stellen wegens prijsverbetering door vermeerderde aanvrage, dan bevinden wij hier eene bate van verscheiden honderden millioenen dollars.

» Wilt gij een feitelijk bewijs dat die beweerde nadeelige balans in allen gevalle geen gevolg van het lager tarief is? Onder het hoogste tarief dat wij ooit gehad hebben, dat van 1828, overtrof onze invoer den uitvoer met tien per cent; onder het tarief van 1846 met slechts 6½ per cent.

» De uitkomsten der officiele staten sedert de vestiging van het gouvernement der Unie in 1790, tot aan 1851 zamentellende, komt men tot een bedrag van verscheiden honderden millioenen dollars als overschot van onzen invoer na aftrek van den uitvoer. Volgens de leer der handelsbalans zijn wij derhalve allengs verarmd; en toch is sedert 1790, terwijl onze bevolking met 600 per cent is toegenomen, onze nationale rijkdom met 2400 per cent vermeerderd. Hieruit blijkt reeds de valschheid dier leer."

De rede van den Amerikaanschen staatsman, waarvan het bovenstaande een zeer beknopt uittreksel is, heeft in Engeland des te meer de aandacht van velen tot zich getrokken, daar men aan de zijde der protectionnisten de hoop nog niet opgegeven heeft, dat de Vereenigde Staten hun tarief wederom zullen verhoogen en daardoor welligt Engeland tot navolging of represailles nopen. De Londensche *Times* zegt dat niemand na de rede van den heer Walker die hoop meer koesteren kan. » Wat *daarna* komt — zegt de *Times* — komt niet altijd *ten gevolge daarvan*. Het zou dwaasheid zijn eene welvaart als die de Vereenigde Staten genieten, geheel voor het gewrocht der menschelijke wetgeving te houden. Doch het zou nog grooter dwaasheid zijn eene wetgeving, waaronder de Vereenigde Staten zoo bijzonder gezegend geworden zijn, af te breken. En de door den heer Walker aangevoerde feiten bewijzen althans, dat het vrijhandelstarief van 1846 de Vereenigde Staten niet te gronde gerigt heeft, zoo als deszelfs tegenstanders voorspelden. Deze ontkennende stelling is onweersprekelijk bewezen, en meer is niet noodig. Wat de heer Walker zeide ter verklaring van het feit, dat de Unie meer in- dan uitvoert, is niet ongegrond, maar eigenlijk overbodig: want wat kan wenschelijker voor eene natie zijn dan jaren achtereen meer van hare naburen te ontvangen dan zij hun teruggeeft?"

DUITSCHLAND.

De Berlijnsche bladen deelen thans de rede mede, met welke de minister von Manteuffel de Pruissische kamers den 27sten November heeft geopend. Na gezegd te hebben dat de Koning zich verpligt geoordeeld had om, even als de Koning van Hannover naar Berlijn gekomen was ter bijwoning der begrafenis van wijlen Koning Frederik Wilhelm III, zich naar Hannover te begeven ten einde aan Koning Ernst August de laatste eer te bewijzen, ging de minister hoofdzakelijk aldus voort:

De vroeger door de regering van Zijne Majesteit uitgevaardigde verordeningen, die nog niet aan uw onderzoek onderworpen waren, zullen u onverwijld weder voorgelegd worden. De naauwgezette aanwending der door de bestaande wetten aangeboden middelen, en de bij alle klassen der bevolking toenemende zucht tot orde en wettigheid, hebben de regering van Zijne Majesteit gedurende den sedert de sluiting uwer laatste zitting verloopen tijd ontslagen van den pligt, om van de bevoegdheid tot het uitvaardigen van zulke verordeningen gebruik te maken, of exceptionele maatregelen te nemen.

Op de staatsbegrooting voor 1852, welke ten spoedigste aan uwe goedkeuring zal worden onderworpen, komt eene dringend noodzakelijke meerdere uitgave voor het leger voor. Terwijl de regering zich daaromtrent het geven van nadere inlichtingen voorbehoudt, strekt het haar tot voldoening nu reeds te kunnen verklaren, dat de toenemende inkomsten toereikende middelen ter bestrijding van die meerdere uitgave opleveren, en dat de finantiele toestand van den Staat over het algemeen bevredigend is.

De groote Londensche tentoonstelling van voortbrengselen der nijverheid van alle volken, waartoe de regering bereidvaardig heeft medegewerkt, heeft heugelijke blijken opgeleverd van den hoogen trap van ontwikkeling, dien de landbouw, de onderscheiden ambachten en de kunstvlijt in verschillende takken bij ons bereikt hebben.

Tusschen de regering van Zijne Majesteit en de regeringen der overige tot het Tolverbond behoorende Staten is omtrent wijzigingen van het gemeenschappelijk toltarief overeengekomen, wijzigingen die voornamelijk strekken om buitenlandsche fabriek-grondstoffen van tollen te bevrijden en om den doorvoerhandel te bevorderen. Te gelijker tijd is met de regeringen van Beijeren, Baden, het groothertogdom Hessen en Nassau eene overeenkomst betrekkelijk eene wederkeerige vermindering der Rhijntollen gesloten. In de stellige verwachting dat die beide overeenkomsten alsnog door u zullen worden goedgekeurd, heeft de regering van Zijne Majesteit ze ten uitvoer gelegd.

Niet minder dan deze maatregelen, zal ook het verdrag, dat de regering met het Koningrijk Sardinie gesloten heeft, een weldadigen invloed uitoefenen, terwijl het op 7 September jl. met het Koningrijk Hannover gesloten verdrag voor de ontwikkeling van het gansche Tolverbond eene nieuwe, voor alle takken van nijverheid en handel heilrijke toekomst opent. — Te dezen aanzien strekt het tot ware voldoening, dat de meest gewigtige stemmen in het noorden zoowel als in het zuiden van Duitschland eenen stap, dien Pruissen in het welbegrepen belang

van allen gedaan heeft, juist hebben beoordeeld; en er valt niet aan te twijfelen, dat de aanstaande onderhandelingen over de nieuwe inrigting van het Tolverbond tot eene algemeen bevredigende uitkomst, en mitsdien ook tot bereiking van het doel — eene tolvereeniging tusschen alle Duitsche Staten — zullen leiden.

Betrekkelijk al deze aangelegenheden zullen u onverwijld overeenkomstig de constitutie voorstellen ter goedkeuring worden voorgelegd.

De bijeenroeping der voormalige provinciale landdagen, als interimaire vertegenwoordiging der provinciën, ter verkiezing der door de wet omtrent eene belasting op de inkomsten noodzakelijk geworden districtscommissiën, heeft tevens aan de regering gelegenheid gegeven, om nopens de gewigtige bedenkingen tegen de invoering der gemeentewet, het oordeel te vernemen van vergaderingen, die bij voorkeur geschikt moesten geacht worden om over de daarbij in aanmerking komende practische vraagpunten uitspraak te doen. Van de resultaten dier beraadslagingen is zorgvuldig gebruikt gemaakt bij de wets-ontwerpen die u nopens dit onderwerp zullen voorgelegd worden.

In eenige gedeelten der monarchie heeft men een ongunstigen uitslag van den oogst te betreuren. De daardoor ontstane bezorgdheid heeft ook aanleiding gegeven tot onderscheiden bij de regering ontvangen verzoeken en voorstellen. De regering heeft echter gemeend alle belemmering van het vrije verkeer en alle inbreuk op de eigendoms-regten te moeten vermijden, als strekkende om het kwaad te vergeren in plaats van het te verzachten; en zij voedt ook thans nog de hoop dat de vrijheid van verkeer aan den eenen en de welberaden huishoudelijkheid van een verlicht volk aan den anderen kant, hare hulp geheel overbodig zullen maken.

Ten aanzien van een aantal andere onderwerpen behoudt de regering zich het doen van nadere mededeelingen voor, wanneer daartoe betrekkelijke voorstellen ingediend zullen worden.

— Zijne Majesteit de Koning van Pruissen is den 27sten des avonds van Hannover te Potsdam teruggekeerd, en heeft den volgenden dag aan de leden der beide kamers een feestmaal gegeven, waarop hij hun in de hartelijkste bewoordingen heeft toegesproken.

De eerste kamer heeft den graaf Rittberg, en de tweede kamer den graaf von Schwerin op nieuw tot president verkozen.

De Hannoversche directeur-generaal der indirecte belastingen, de heer Klenze, is te Berlijn aangekomen, ter bijwoning van eenige conferentiën betrekkelijk het verdrag van 7 September. Bij die gelegenheid meent de halfofficiele *Preussische Zeitung* te moeten opkomen tegen het door vele bladen verspreide gerucht, dat het nieuwe Hannoversche ministerie tegen het bedoelde verdrag gestemd zou wezen. » Welonderrigte lieden — zegt dat blad — achten zich daarentegen bevoegd om het stellig daarvoor te houden, dat het tegenwoordige Hannoversche ministerie, in het welbegrepen belang des lands, al het mogelijke zal te werk stellen om een verdrag ten uitvoer te doen leggen, welks heilrijke strekking voor de ontwikkeling der daarbij betrokken Staten door niemand ontkend wordt, die tot beoordeeling der daarbij in aanmerking komende omstandigheden geschikt is en daarbij met onpartijdigheid te werk gaat."

— Gelijk de *Preussische Zeitung* mededeelt, is de Keurhessische staatsminister von Hassenpflug den 25sten November door het hof van appel te Greifswald tot eene gevangenisstraf van vier weken veroordeeld. Van den eisch om hem tevens vervallen te verklaren van het regt om de Pruissische kokarde te dragen, had het openbaar ministerie afgezien, dewijl de beschuldigde zich niet meer in Pruissische staatsdienst bevindt. Men weet dat de heer von Hassenpflug vervolgd werd ter zake van onder het bereik der Pruissische strafwet vallende onregelmatigheid in rekeningen, door hem als Pruissisch staatsambtenaar afgelegd.

— Het jongste nommer van het algemeene Oostenrijksche Rijksblad maakt het keizerlijk patent van den 6den November bekend, waarbij de invoering van het nieuwe tarief op den 1sten Februarij aanstaande bevolen en tevens bepaald wordt, dat gedurende het eerste jaar voor de belangrijkste der tot hiertoe aan het verbod van invoer onderworpen artikelen, te weten geweven en gebreide goederen, kleederen, mode-artikelen, waren uit edele en onedele metalen en bijouterien, een opslag van 10 ten honderd op het bij het tarief bepaalde bedrag zal worden geheven; alsmede dat gedurende het eerste jaar het invoerregt van ruwe katoen op een gulden voor den tolcentenaar (89½ Weener pond) bruto, en dat van de ruwe katoenen garens op acht gulden voor den tolcentenaar netto zal bedragen, zullende eerst na verloop van een jaar de bij het tarief daarvoor vastgestelde regten worden geheven.

— Bij besluit van 25 November heeft de Hertog van Nassau de in 1848 ingevoerde staatsregeling in zooverre gewijzigd, dat het stelsel van vertegenwoordiging door twee kamers ingevoerd en eene nieuwe kiesverordening voor de zamenstelling der tweede kamer geoctroijeerd wordt, volgens welke de verkiezingen voortaan in drie klassen indirect en met mondelinge stemming zullen plaats hebben.

FRANKRIJK.

De wetgevende vergadering had in de zitting van jongstleden Vrijdag de voorwaarden goedgekeurd, waarop het gouvernement voor de binnen vier jaren te voltooijen spoorweglinie van Lyon naar Avignon de gevraagde concessie aan particuliere ondernemers zou verleenen. In de zitting van den volgenden dag heeft zij op voorstel van een lid der Bergpartij en tegen den wensch der regering, met 460 tegen 186 stemmen besloten, dat de concessie onder de bepaalde voorwaarden, *na openlijke mededinging* zal worden verleend, en wel aan dengene, die van het op een maximum van zestig millioen franken bepaalde rijkssubsidie het meeste laat vallen.

Daarop was de derde beraadslaging over de het kiesregt betreffende artikelen der aanhangige gemeentewet aan de orde. Zij verloor in belangrijkheid en in ingewikkeldheid tevens, door de uitdrukkelijke verklaring der commissie, dat het aanhangige ontwerp alleen de gemeenteverkiezingen betrof, en dat zij spoedig twee van hetzelve eenigermate verschillende wets-ontwerpen zou voordragen, het eene op de verkiezing der departementsraden, het andere op de verkiezing van den President der republiek en van de leden der wetgevende magt. Op nieuw werd een bij de tweede beraadslaging verworpen amendement ingediend, waarbij tot vestiging van het aangenomen kiezers-domicilie één jaar inwoning in de gemeente (in stede van twee jaren) vereischt werd: ook nu werd het verworpen, doch slechts met ééne stem meerderheid (321 tegen 320). De eerste 9 artikelen aangenomen zijnde, is de beraadslaging tot de volgende zitting verdaagd.

— De commissie tot voorloopig onderzoek van het wets-ontwerp op de verantwoordelijkheid der hooge staatsdienaren heeft eergisteren weder beraadslaagd over de verantwoordelijkheid wegens overtreding van art. 45 der constitutie, hetwelk de herkiezing van den President der republiek verbiedt. Met 7 tegen 6 stemmen heeft zij de bepaling aangenomen dat de President der republiek schuldig is aan hoogverraad » ingeval hij » *van zijn ambtsgezag gebruik maakt* om tot schending van artikel 45 » der constitutie uit te lokken." Zij had vooraf eene door de leden der Bergpartij voorgestelde redactie verworpen, waarbij de President strafbaar gesteld werd » zoo hij uitlokte of het uitlokken tot schending » van artikel 45."

— Daar het tijdperk in hetwelk geen nieuw voorstel tot herziening der constitutie na de verwerping der vorige mogt worden ingediend, verloopen is, zijn weder door twee legitimistische leden herzieningsvoorstellen gedaan: het eene strekt alleen om de herziening der constitutie wenschelijk te verklaren, het andere om eene constituerende vergadering tot herstelling der wettige en representative monarchie zamen te roepen.

— De wetgevende vergadering heeft den 28sten November een wets-ontwerp aangenomen strekkende om in 1852 tachtig duizend manschappen van de ligting van 1851 tot de krijgsdienst te land en ter zee te roepen. In de memorie van toelichting tot dat ontwerp heeft de minister van oorlog onder andere het volgende gezegd: » Sedert 19 jaren is het cijfer van het jaarlijksch contingent hetzelfde gebleven; de ondervinding heeft geleerd dat, om onze krijgsmagt op de sterkte van omstreeks 500,000 man te houden, een contingent van minder dan 80,000 man in 's lands tegenwoordige gesteldheid niet genoegzaam zou zijn. De lotelingen zullen alleen in zoover worden ingelijfd als de dienst vereischt en de daarvoor bestemde gelden toelaten. De werkelijke sterkte des legers bestond op den 1sten November 1851 uit 320,372 man binnen 's lands, 65,997 in Algerie en 10,081 in Italie dienst doende, en uit eene reserve van 128,459 man, derhalve te zamen uit 524,909 man."

De commissie tot voorloopig onderzoek van dit wets-ontwerp zeide in haar aanbevelend rapport: » Sedert geruimen tijd is eene speciale commissie belast met het opstellen eener wet op de verpligte krijgsdienst en op de geheele inrigting der gewapende magt. Erkennende dat de taak dezer commissie zeer uitgebreid is, wenschen wij echter dat haar arbeid zoo spoedig mogelijk aan het oordeel der wetgevende vergadering onderworpen worde. Intusschen hebben wij uit het jongste verslag betreffende de ligting voor het leger, met blijdschap gezien, dat de wet met zeer groot gemak wordt ten uitvoer gelegd en dat de algemeene beginselen der verpligte krijgsdienst geheel in onze volkszeden doorgedrongen zijn. Echter blijkt uit den staat van vrijwilligers over 1849 en dien over 1850, dat hun aantal in 1850 kleiner is geweest. Men mag daaruit niet afleiden dat de krijgsdienst onze jongelingschap niet meer zoo aanlokt. De veranderlijkheid van het aantal vrijwilligers wordt door de volgende opgave toegelicht: het aantal dergenen die bij eenig corps der Fransche gewapende magt vrijwillig dienst namen, bedroeg: 30,300 in 1831, — 11,908 in 1832, — 3200 in 1836, — 9804 in 1840, — 6700 in 1845, — 9251 in 1847, — 19,228 in 1848, — 17,141 in 1849, — 8682 in 1850, — 7728 in de eerste negen maanden van 1851. Het aantal vrijwillige dienstnemingen verschilt naar mate der meerdere of mindere rust en welvaart des lands. Het neemt dikwerf toe, wanneer stilstand in handel en nijverheid voor de arbeidende klassen kommer en werkeloosheid medebrengt. Voorts neemt het aanzienlijk toe, wanneer er kans is op oorlog, zoo als in 1831, 1848 en zelfs in 1849. Ten allen tijde, gelijk bekend is, hield de Fransche natie meer van oorlog dan van het soldaten-leven; zij schuwt de kazerne, maar snelt naar de legerplaats op de eerste oorlogsmare.

» Door het ijverig streven der militaire administratie om de dienst te verligten en het lot van den soldaat te verbeteren, is de gezondheidstaat der troepen zeer gunstig. In 1849 zijn bij het dienstdoende leger binnen 's lands, in Italie en Algerie, gemiddeld 430,849 man sterk, 17,[illegible] man, of 3.80 ten honderd, gestorven, terwijl in Algerie de sterkte van het leger door de cholera en de belegering der vesting Zaatcha verminderd groot werd. In 1850 zijn bij het dienstdoende leger binnen 's lands, in Italie en in Algerie, gemiddeld 416,601 man sterk, 7619 man, of 1.83 ten honderd, gestorven."

BELGIE.

De senaat heeft eergisteren het geheele wets-ontwerp strekkende tot van staatswege de uitvoering van een aantal openbare werken in alle deelen des lands te ondernemen of te bevorderen, aangenomen met [illegible] tegen 7 stemmen, terwijl 9 leden zich buiten stemming hielden. Voorts waren een aantal amendementen, ten doel hebbende om in het belang van een of ander oord bij de voorgedragene werken nog meerdere te voegen, verworpen geworden, vooral omdat de regering elke verdere uitbreiding der voordragt onraadzaam achtte.

Het wets-ontwerp alzoo zonder eenige wijziging aangenomen zijnde, gaat niet weder naar de kamer van volksvertegenwoordigers, maar behoeft nog alleen de koninklijke bekrachtiging.

Het dagblad van het ministerie, de *Independance*, verzekert, dat het gouvernement nu alles zal aanwenden om van alle kanten de uitvoering der voorgenomen werken te bespoedigen en het door den loop van de beraadslaging der kamers te weeg gebragte tijdverlies, zooveel mogelijk, te herstellen.

— De centrale sectie, belast met het onderzoek van het wets-ontwerp tot goedkeuring van het nieuwe handelsverdrag tusschen Nederland en Belgie, heeft Vrijdag jl. de eerste bijeenkomst gehouden. Zij is begonnen met het opnemen van de processen-verbaal der afdeelingen. Daaruit is gebleken, dat van de 108 leden, waaruit de kamer bestaat, slechts [illegible] het onderzoek van het verdrag in de afdeelingen hebben bijgewoond, en dat daarvan 19 zich voor en 11 tegen hetzelve verklaard hebben, terwijl [illegible] zich buiten stemming hielden.

De centrale sectie heeft vervolgens de vragen, aan den minister van buitenlandsche zaken te doen, vastgesteld; zij betreffen de bezwaren, welke eene verandering van handelsstelsel zou kunnen medebrengen, de strekking van art. 14 van het verdrag, waarbij ten behoeve van Nederland de differentiele regten op 35 handelsartikelen worden opgeheven, en al of niet raadzame eener uitbreiding van deze vrijstelling tot alle volken. Daarna is de commissie gescheiden tot Dingsdag eerstkomende.

De minister van finantien heeft van de eerste aanleiding, die zich opdeed, gebruik gemaakt om in de kamer van volksvertegenwoordigers het zoo even gemelde artikel toe te lichten.

» Ik moet bij deze gelegenheid — zeide de minister — een woord zeggen van het handelsverdrag met Nederland, hetwelk op eene onbillijke en schier ongelooflijke wijze wordt aangevallen. Later zal het voor en tegen van dat verdrag worden behandeld. Doch men [illegible]

stellen en het land er tegen in te nemen, en daartegen moet ik al dadelijk bij deze gelegenheid opkomen. Zoo gij het verdrag onpartijdig wilt beoordeelen, luistert dan naar de inlichtingen, die ik u wil geven. Het 4de artikel is het onderwerp van de bezwaren der oppositie: daarin worden de differentiele regten opgeheven voor 35 handelsartikelen, waarvan de gezamenlijke invoer in Belgie jaarlijks slechts 20,000 ton gemiddeld bedraagt. Ik beweer dat op deze bepaling geene gegronde aanmerking te maken is, want als vergelding zijn ons de voordeelen der nieuwe Nederlandsche scheepvaartwetten toegestaan. Doch — en dit is eigenlijk de tegenwerping — artikel 14 bepaalt dat die handelsartikelen bij invoer uit Nederland in Belgie, slechts het laagste regt van ons tarief zullen betalen, terwijl zij bij aanvoer uit de andere Europesche stapelplaatsen, aan het hoogste regt zullen onderworpen blijven. En nu verwijt men ons dat wij zoo doende al onze betrekkingen met de andere landen aan den handel der Nederlandsche havens opofferen. Heeft men dan niet begrepen, dat uit artikel 14 de algemeene opheffing der differentiele regten op de 35 daarin opgenoemde handelsartikelen voortvloeit? Het spreekt immers van zelf, dat voor deze handelsartikelen een nieuw tarief moet worden ingevoerd, dat wij, zoo wij geene ongerijmdheid willen verrigten, de differentiele regten op die artikelen door een eenparig regt moeten vervangen, en dat dan, wat ook het land van herkomst zij, de begunstiging algemeen zal zijn."

Hier viel een der leden den Minister in de rede, zeggende: » dat wist men niet."

De minister vervolgde: » Met een weinig goeden wil had men het wel kunnen raden. Het behoeft geen betoog, dat de regering, zich bij de voorgenomene hervorming van ons handelsstelsel op een hoog en uitgebreid gezigtspunt geplaatst en ingezien hebbende dat onverwijld de artikelen van onze differentiele tariefsbepalingen zonder nadeel konden afgeschaft worden, wijsselijk gehandeld heeft met vooraf te onderhandelen met de kabinetten van Londen en 's Gravenhage. Zij kon immers voordeeliger koop tot verkrijging van de voordeelen der Engelsche en Nederlandsche scheepvaartwetgeving aangaan."

In een onzer laatstvorige nommers is reeds gemeld, dat de kamer van koophandel van Antwerpen, de kamer van volksvertegenwoordigers verzocht heeft, het verdrag met Nederland niet goed te keuren. Een ander adres, mede door een aantal handelaars ter Antwerpsche beurs onderteekend, luidt aldus:

» Mijne heeren! Binnen eenige dagen wordt gij tot de gewigtigste stemming geroepen, die sedert een goed aantal jaren bij de Belgische wetgevende magt heeft plaats gehad. Het verdrag van handel en scheepvaart tusschen Nederland en Belgie, thans bij u in overweging, is een heillooze stap, gelijkstaande met de wegschrapping van Belgie van de lijst der handelsstaten.

» Wij zullen u de hoofdgebreken van dit verdrag niet aanwijzen, dewijl al zijne hoofdbepalingen nadeelig zijn; het verdrag in zijn geheel is de doodsteek voor Antwerpens haven; het roept Nederland tot deelneming in de souvereiniteit over ons land; het zet onze grenzen wijd open voor eene natie die de hare voor ons sluit. Nooit is een meer vernederende stap gedaan.

» Aan u, mijne heeren, staat het, ons land te redden van den ondergang, die ons bij de aanneming van het verdrag wacht. Het is niet een gedeelte van den handelsstand, niet eene staathuishoudkundige politieke partij, die door u wenscht in het gelijk gesteld te worden; het is de geheele handelsstand die u een dreigend gevaar komt aanwijzen en u bezweert het door verwerping des verdrags van ons land af te wenden. De handelsstand, mijne heeren, vertrouwt op uw patriotisme."

— De kamer van volksvertegenwoordigers heeft in de zittingen van Vrijdag en Zaturdag over de hervorming van het stelsel van tolregten en van de handelswetgeving in het algemeen gehandeld, naar aanleiding van een daartoe betrekkelijk voorstel van een lid der oppositie, tot welks nadere overweging met 28 tegen 26 stemmen besloten is, hoewel men aan het voorstel zelf weinig gewigt meer hecht, sedert het gouvernement zijn besluit tot hervorming der handelswetgeving te kennen gegeven en daaraan reeds aanvankelijk in de beide aanhangige handelstractaten gevolg gegeven heeft. In de zitting van den 28sten verklaarde de minister van finantien, dat de regering achtereenvolgens hervormingen in de tarief- en in de scheepvaartwetgeving zou voordragen. » Wij zullen, zeide de minister, een eenparig en algemeen tarief hebben vast te stellen voor de handels-artikelen, waarop de differentiele regten bij verdrag gedeeltelijk zijn opgeheven. Wij zullen zeer waarschijnlijk het onderscheid tusschen aanvoer over den Oceaan uit stapelplaatsen en uit het land van herkomst, hebben op te heffen. Het regt van tien per cent, door de wet van 1822 vastgesteld, behoort te worden afgeschaft. Eindelijk zullen wij aan de kamer binnen kort een voorstel hebben te doen, strekkende om de buitenlandsche schepen met de Belgische ten opzigte van het aandoen van havens op de reis gelijk te stellen."

Een van de leden der oppositie, de heer Dechamps, gaf te kennen dat hij het ergste duchtte, nu het ministerie als handelshervormer en volger van sir Robert Peel optrad. » De regering — zeide hij — wil ons terugbrengen tot het tarief van 1820, hetwelk door de noordelijke provincien tegen de zuidelijke werd doorgedreven, en de wet van de meerderheid des Noordens genoemd werd. Ik vrees dat de eerste handelsmaatregel die ons zal worden voorgedragen, eene erkenning der meerderheid van Nederland zal zijn."

Op verzoek van een ander lid, beloofde de minister de toelichtende memorie van het door de Nederlandsche Regering aan de Staten-Generaal ingediende wets-ontwerp betreffende het Nederlandsch-Belgisch handelsverdrag, te zullen doen vertalen en aan de leden toezenden. Het lid, dat hierom verzocht, zeide dat het hier vooral noodig was, de bedoelingen op het terrein van den nabuur" te gaan onderzoeken.

ENGELAND.

De regering heeft de voorwaarden openbaar gemaakt, waarop zij het overbrengen der brievenmalen, om de veertien dagen tusschen Engeland, Gibraltar, Malta, Alexandrie, Aden, Ceylon, Madras, Calcutta, Singapore en Hong-Kong, en om de twee maanden tusschen Singapore, Batavia, de Zwaanrivier, Adelaide, Port-Philip en Sydney, voor acht jaren tijds, wil aanbesteden. Deze voorwaarden behelzen eene nieuwe regeling van het brievenvervoer, tusschen Engeland, de Middellandsche Zee, Egypte, Indie en China, ter vervanging der in 1852 afloopende overeenkomst met de Peninsular and Oriental Steam-Navigation Company. De nieuwe regeling bevat ook eene dienst tusschen Singapore en Australie; zij maakt in de thans bestaande schikkingen vele gewigtige veranderingen, terwijl zij de gelegenheden tot briefwisseling met Indie en China vermeerdert en daaraan aanmerkelijk meer spoed bijzet. Tusschen Singapore en Sydney zal om de twee maanden eene stoomboot heen en weder varen, en in beide rigtingen Batavia, de Zwaanrivier, Adelaide en Port Philip aandoen. De brievenmalen zullen met eene snelheid van minstens tien knoopen in een uur, gemiddeld over elke reis genomen, vervoerd moeten worden, behalve tusschen Singapore en Sydney, voor welke linie eene snelheid van minstens acht en een halven knoop in het uur gevorderd wordt.

Men weet dat de regering laatstelijk ook de aanbesteding aangekondigd heeft van eene tweemaandelijksche stoombootdienst tusschen Engeland en Sydney langs de Kaap de Goede Hoop; zij schijnt derhalve maandelijks gelegenheid tot verzending naar Australie te willen geven, de eene maand over Suez en Singapore, en de volgende maand over de Kaap.

— Den 28sten Nov. is te Londen eene algemeene vergadering gehouden van de leden en voorstanders van het Protestantsche Verbond. Het aangekondigde doel was » besluiten te nemen betreffende de pauselijke vervolgingen op het vaste land, en eene petitie te rigten aan het parlement tot intrekking van het besluit waarbij een vast rijkssubsidie aan de kweekschool van Roomsche geestelijken te Maynooth, in Ierland, is toegelegd." Het aantal aanwezigen, ook uit de hoogste standen der maatschappij, was ongemeen groot. De volgende besluiten zijn eenparig aangenomen.

» Daar in de roomsche kerk de buitensporigste eischen en onverdraagzaamste beginselen van het pausdom der middeleeuwen weder verlevendigd worden, is het voor alle protestanten pligt zich te vereenigen, tot verdediging hunner burgerlijke en godsdienstige vrijheid en tot handhaving der van God geopenbaarde waarheid, van welke 's menschen tijdelijk en eeuwig heil afhangt.

» De woelingen der Roomsche priesterschap op het vasteland van Europa in den laatsten tijd, gepaard met hare aanvallende houding in Engeland, bewijzen het bestaan van een vast voornemen om de godsdienstvrijheid te vernietigen; terwijl het welslagen van hare pogingen in Frankrijk, inzonderheid van de vervolgingen wegens het verkoopen van tractaatjes over de geschilpunten tusschen de kerkgenootschappen, en van de maatregelen tot het beletten van de verspreiding der Heilige Schrift, doen zien hoeveel afbreuk aan die vrijheid kan worden toegebragt, zelfs onder eene constitutie, bestemd tot waarborging van burgerlijke en godsdienstige vrijheid. Te regt heeft daarom het bestuur van het Protestansche Verbond besloten, overal waar het kan, op te komen voor degenen die van de Roomsche priesterschap onregt lijden. De vergadering roept de protestanten van alle landen op, inzonderheid die van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, om zich aan het volk van Groot-Brittannie aan te sluiten tot verdediging van de beginselen der roemrijke kerkhervorming, waarvoor onze voorzaten geleden en gestreden hebben.

» Bij de rugwaartsche beweging in Frankrijk en elders, verblijdt de vergadering zich over de bescherming, thans door de regering van Piemont aan de aloude Waldensen-gemeente verleend, en over de kloekheid waarmede die regering de aanmatigingen der pauselijke priesterschap heeft wederstaan. De vergadering vertrouwt dat het Koninklijk huis van Savoije de eer zal hebben van de volle verwezenlijking der gewetensvrijheid, den zekersten waarborg van burgerlijke vrijheid en nationale welvaart; en zij is vast overtuigd, dat de regering van Piemont bij de handhaving van de onafhankelijkheid der Sardinische kroon tegen de aanmatigingen van Rome, op de hartelijkste goedkeuring van het volk van Groot-Brittannie mag rekenen.

» Wat het Britsche volk in de eerste plaats behoort te doen, en met het meeste dadelijke nut kan verrigten, is eene poging tot verbreking dier nauwe verbinding met Rome, waartoe deze protestantsche natie in 1845 gebragt is door de toekenning van een vast rijks-subsidie aan het seminarie van Maynooth."

Overeenkomstig dit laatste besluit werd eene petitie aan het lagerhuis vastgesteld, waarbij de intrekking van dat subsidie gevraagd wordt » uit hoofde dat zoodanig subsidie in beginsel onverdedigbaar en met eene gezonde staatkunde strijdig is; dat de redenen van nuttigheid, waarmede hetzelve in der tijd aanbevolen werd, door de latere gebeurtenissen wederlegd zijn; en dat de vruchten van die ondersteuning aan de verwachting harer voorstanders niet hebben beantwoord, maar integendeel de ongunstigste verwachtingen der tegenstanders verwezenlijkt geworden zijn."

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 29 November: 3 pcts. renten fr. 56 50; idem 5 pcts. fr. 91,45.
Londen 29 November: 3 pcts. gecons. 98¼; Nederl. werk. schuld 2½ pcts. 59¼; idem 4 pcts. 90¼.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 1sten December* 1851.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Zaturdag avond en in die van heden ochtend zijn de beraadslagingen over het Vde hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1852 (Binnenlandsche Zaken) voortgezet. De beraadslaging zal morgen ten twaalf ure worden hervat.

Brieven uit Paramaribo van den 23sten October, alhier ontvangen, houden in dat de gezondheidstoestand in de kolonie sedert de afzending der laatste berigten [zie ons n°. 256] meer en meer eene gunstige wending heeft genomen. Te Paramaribo zelf waren, sedert 8 October, onder de vrije bevolking voorgekomen 23 sterfgevallen, waarvan 19 particulieren, 1 bij de jagers, 1 bij de marine en 2 op de koopvaardijschepen. Ook van Groningen aan de Samaracca waren de tot 16 October loopende berigten veel gunstiger, hebbende de daar heerschende koortsen, ten gevolge van de verandering der weersgesteldheid, veel van haar ernstig karakter verloren.

AMSTERDAM, 29 *November*. — Heden middag ten 12 ure is van de werf de Boot, van den scheepsbouwmeester F. F. Groen, in de Groote Wittenburgerstraat alhier, met goed gevolg van stapel geloopen het barkschip *Telegraph*, metende 210 lasten, bestemd voor de groote vaart, en zullende gevoerd worden door kapitein J. B. Rolufs.

Men leest in de *Deventer Courant* het volgende:

» Wij hebben het plan voor ons tot inrigting eener wekelijksche geregelde stoombootvaart tusschen Overijssel en het langs den IJssel gelegen gedeelte van Gelderland met Londen. De verbinding tusschen de aan den IJssel gelegen steden, voor zoover die niet door een voor de Noordzee

geschied vaartuig kunnen worden bereikt, zoude door de stoombooten der Rhijn- en IJssel-Stoombootmaatschappij plaats vinden. De aankoop van een voor de Noordzee geschikt stoomschip zoude met ruim f 50,000 kunnen worden bestreden. De onderneming zoude bij wijze van reederij ingerigt en in aandeelen van f 500 en onderdeelen van f 100 verdeeld worden. De gelegenheid tot deelneming is bij agenten der Rhijn- en IJssel-Stoombootmaatschappij opengesteld, waarna de inteekenaren zullen worden bijeengeroepen, om uit hun midden een bestuur te kiezen en het contract van reederij vast te stellen. Het plan wordt aangedrongen door het opmerken der steeds toenemende ontwikkeling van landbouw en veeteelt, en van den uitvoer der veelvuldige voortbrengselen van onzen grond, waarin Overijssel en een gedeelte van Gelderland, dat langs den IJssel gelegen is, nu slechts op eene indirecte en onvolkomene wijze deelt, daar de producten, ten gevolge van het gemis aan regtstreeksche gelegenheid, hetzij over Harlingen, hetzij over Rotterdam, naar Londen worden verzonden, waardoor deze streken voor andere provincien moeten achterstaan. Door de hier bedoelde inrigting zouden zij met Friesland, Groningen en Holland kunnen wedijveren, terwijl de ondervinding leert, dat Overijssel en Gelderland niet alleen dezelfde, maar zelfs nog meer door Engeland gewilde producten opleveren. Men mag dus met grond verwachten, dat, zoo hier eene regtstreeksche gelegenheid wierd daargesteld, de vee- en schapenteelt, zoowel voor uitvoer als tot grooter productie voor boter, zoude vermeerderen, dat veld- en boomvruchten meerdere waarde zouden verkrijgen, en dat eene menigte artikelen, tot nog toe aan het opmerkzaam oog ontgaan, zouden kunnen worden verkregen of vervaardigd, die den nijveren landen ambachtsman bepaalde en belangrijke voordeelen verzekeren."

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden:

1°. vel 71 — 74 van het BIJBLAD II, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zitting der Tweede Kamer van den 25sten dezer; en

2°. vel 80 der *Bijlagen* van hetzelve BIJBLAD, inhoudende een gedeelte van het verslag der Commissie van Rapporteurs voor het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1852.

Dantzig, 24 *November* 1851. — Omtrent den afgeloopen oogst valt het volgende te melden:

Tarwe heeft in deze omstreken een middelmatigen, in Polen een goeden oogst opgeleverd. Zij weegt niet zoo zwaar als in het vorige jaar, echter is de kleur mooi en voldoende. De oogst der rogge kan men, zoowel bij ons als in geheel Pruissen, verre beneden middelmatig noemen en de slechte vooruitzigten, die men reeds in het voorjaar omtrent dit artikel had, hebben zich bevestigd. De voorraad van dit gewas is geheel opgeruimd, en de geringe toevoeren kunnen naauwlijks in de dagelijksche behoefte voorzien. Gerst heeft een goeden oogst opgeleverd. Erwten beloofden een zeer rijken oogst, doch hebben door den aanhoudenden regen gedurende den oogst zeer geleden; de qualiteit zoowel als de quantiteit zijn veel geringer dan men verwacht heeft. Haver wordt weinig bij ons gebouwd, het gewas is echter dit jaar als voldoende te beschouwen.

Tot ultimo October zijn uitgevoerd: 32,148 lasten tarwe, 4467 lasten rogge, 1842 lasten gerst, 300 lasten haver en 633 lasten erwten.

Sedert dien tijd hebben de uitvoeren van granen bijna geheel opgehouden, omdat onze prijzen tegen het buitenland te weinig voordeel aanbieden; het binnenland acht ze daarentegen bij ons niet hoog genoeg, hetgeen ten gevolge heeft, dat er zoo weinig toevoeren komen welke direct naar het zuiden van Duitschland voordeeliger te realiseren zijn.

De tegenwoordige graanprijzen zijn van

Tarwe,	f 220	tot	f 250	Nederl.	cour.		per Amsterdamsch last.
Rogge,	220	»	240	»	»		
Gerst,	130	»	150	»	»		
Haver,	75	»	90	»	»		
Erwten,	150	»	180	»	»		

De vrachten hebben zich steeds laag gehouden, zelfs lager dan in de laatste jaren; desniettegenstaande is het getal der binnengekomene schepen grooter dan in het vorige jaar geweest. De oorzaak daarvan is, dat dit jaar de behoeften voor den spoorweg grootendeels door kleine, voornamelijk Nederlandsche schepen, van Dordrecht, Amsterdam, Bremen en Hamburg ingevoerd zijn, en dat vele van hier naar Engelsche havens gedestineerde Nederlandsche schepen, aldaar retourvrachten op hier met stukgoederen, ijzer, steenkolen en haring bekomen hebben. Tot heden zijn 254 Nederlandsche schepen, dus 107 meer dan in het vorige jaar, binnengekomen.

In de gezamenlijke Pruissische havens zijn binnengekomen:

in 1849: 543 Nederlandsche schepen, waarvan uit de Nederlandsche havens 286 schepen, 144 met lading, 142 in ballast; en uit Engeland 56 schepen, 31 met lading, 25 in ballast;

in 1850: 603 Nederlandsche schepen, waarvan uit de Nederlandsche havens 275 schepen, 168 met lading, 107 in ballast; uit Engeland 83 schepen, 62 met lading, 21 in ballast.

Het lijdt geen twijfel of dit jaar zal een gunstiger resultaat, ten gevolge van de vrije scheepvaart, opleveren.

In de laatste maanden bedroegen de vrachten:

f 15 — f 18 — per roggelast } naar de Nederlandsche havens.
f 13 — f 15 — » houtlast }

De Nederlandsche havens exporteren jaarlijks 30 à 40,000 centenaars, ieder à 50 Nederlandsche ponden oud ijzer naar onze havens, waarvan het inkomend regt van 10 Silbergroschen per centenaar of 50 Nederlandsche ponden betaald wordt, hetgeen bij de geringe waarde voor dit artikel eene ongemeen zware belasting is.

ADVERTENTIEN

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De Minister van Binnenlandsche Zaken

Brengt ter kennisse van de Belanghebbenden, dat op Maandag den 8sten December aanstaande aan het Locaal van het Departement van Binnenlandsche Zaken alhier, des middags ten 12 ure, in het openbaar zal worden overgegaan tot de uitloting ter aflossing van *tien* aandeelen in de geldleening voor den aanleg eens steenwegs van Maastricht tot de Geldersche grenzen, gearresteerd bij de wet van den 14den Februarij 1843 (*Staatsblad* n°. 6), onverminderd de nadere beschikking omtrent eene meer algemeene aflossing dier leening.

De uitgetrokken nommers zullen, bij aankondiging in de *Staats-courant*, worden bekend gemaakt.

's Gravenhage, den 1sten December 1851.

THORBECKE.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** Op aanstaanden Donderdag den 4den December 1851 zal de gewone Audientie van den Minister van Finantien geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De gewone Audientie van den Minister van Marine zal Vrijdag aanstaande den 5den dezer geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 1sten December 1851.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

*** Op aanstaanden Woensdag den 3den dezer zal de gewone Audientie van den Minister van Kolonien geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 1sten December 1851.

DIRECTIE VAN HET WEDUWEN-FONDS.

De Directeur van het Weduwen-Fonds voor de Geëmploijeerden tot het Algemeen Bestuur behoorende, herinnert bij deze aan de Contribuabele Deelgeregtigden zonder onderscheid derzelver verpligting om, vóór het einde der loopende maand, te doen aanbetalen, zoo de *een-*, *twee-* en *twee-en-een-half*-percents Contributien, uit krachte van het Reglement van den 18den Januarij 1814, n°. 6, en de daarop gevolgde ampliatien, verschuldigd, als de Contributien welke door de daarbij geconcerneerden moeten worden voldaan, ten gevolge hunner deelneming op den voet van de Koninklijke Besluiten van den 4den April 1817, n°. 28, van den 23sten September 1828, n°. 83, en van den 15den Julij 1841, n°. 32.

Wordende de Belanghebbende tevens herinnerd aan de voorschriften der opgegevene Koninklijke Besluiten, zoowel als aan het Koninklijk Besluit van den 8sten November 1839, n°. 123, volgens hetwelk verlies van hun lidmaatschap in het Weduwen-Fonds uit het verzuim der bovengemelde Contributie-betaling voortvloeit.

's Gravenhage, den 1sten December 1851.

De Directeur voornoemd,
S. W. VAN DER NOORDAA.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

EXTRACT.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Arnhem van den 24sten November 1851, is *Nicolaas Vegers*, zonder beroep, gedomicilieerd te Arnhem, ten verzoeke van zijnen Zoon *Hermanus Vegers*, Zadelmaker, aldaar woonachtig, wegens Krankzinnigheid, gesteld onder Curatele.

[Kosteloos.] C. F. THOOFT, *Procureur.*

*** In den jare 1800 een en vijftig, den 29sten November, ten verzoeke van *Carl Krauss*, Commissionair, wonende te Amsterdam, op den Nieuwezijds-Achterburgwal bij de Lijnbaanssteeg, ten deze woonplaats kiezende ten Kantore van den door hem gesteld wordende Procureur *J. G. Kuhn* op de Raamgracht n°. 2 alhier, in qualiteit als, blijkens Proces-Verbaal in dato 2 Februarij 1842 (behoorlijk geregistreerd), door den Edel Achtbaren Heer Kantonregter van het Tweede Kanton van dit Arrondissement benoemd tot toeziende Voogd over de Minderjarige *Carolina Maria Hendrika Schalkhausser*; en uit krachte van verlof door de Arrondissements-Regtbank te Amsterdam, bij Beveling van den 17den November 1851, op het daartoe door den Eischer ingediend verzoekschrift, verleend, behoorlijk geregistreerd, heb ik *Leonard Hubertus van Lieshout*, Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Amsterdam, aldaar wonende op den Singel n°. 10.

Gedagvaard:

Johann Casper Rudolf Sebastian Schalkhausser, Weduwenaar van *Hendrika Maas*, laatst gewoond hebbende te Amsterdam, zijnde afwezig; en gevolgelijk Exploit doende bij aanplakking aan de hoofddeur van de Gehoorzaal der Arrondissements-Regtbank te Amsterdam, en mede aan het Raadhuis dezer Stad, terwijl ik een tweede afschrift heb overgeleverd aan den Edel Achtbaren Heer Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij dezelve Regtbank, die het origineel dezes met gezien heeft geteekend, en eindelijk nog bij plaatsing in de *Nederlandsche Staats-courant*, als het daartoe bij voormeld verlof aangewezen nieuwspapier;

Om na verloop van drie maanden na heden en alzoo op Dingsdag den tweeden Maart aanstaande, des morgens ten elf ure, te verschijnen ter teregtzitting van de Eerste Kamer der Arrondissements-Regtbank te Amsterdam, gehouden wordende in het Geregtsgebouw aldaar; — ten einde:

aangezien de Gedaagde sedert een aantal jaren zich van hier verwijderd, zonder zich allerminst aan zijn eenig nog minderjarig kind (den door den eischer vertegenwoordigde minderjarige) te laten gelegen liggen en het zelfs den Eischer onbekend is, werwaarts de Gedaagde zich begeven heeft of waar hij thans met den daad gevestigd is;

aangezien de genoemde minderjarige belang heeft, om, daar de Gedaagde gedurende meer dan 5 jaren afwezig gebleven, zelfs Regtsvermoeden van Overlijden, te provoceeren en uit dien hoofde bij het door den Eischer qq. ingediend verzoekschrift, heeft gevraagd, daar, dat ten aanzien van den Gedaagde zal worden verklaard, dat er Regtsvermoeden van Overlijden bestaat sedert den 31sten December 1845, met veroordeeling van den Gedaagde in de kosten van dit Regtsgeding,

Mitsdien ten dage dienende, in persoon of door iemand van wege van zijn aanwezen te doen blijken, zullende, voor het geval de Gedaagde, noch iemand van zijnentwege opkomt, die van zijn aanwezen doet blijken, door den Eischer qq. op zijnen bij voormeld verzoekschrift gedanen eisch worden voortgeprocedeerd als volgens regten bevonden zal worden te behooren. De kosten, in geheel, zijn f ...

L. H. VAN LIESHOUT.

Gezien en afschrift overgenomen door ons Officier van Justitie te Amsterdam den 29sten November 1851. (Get.) *F. F. Karsseboom.*

TE 'S GRAVENHAGE TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.